

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bd Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Sporește zilnic în orașe 8 după amiază!

Note zilnice

Marti seara, președintele Statelor Unite ale Americii, a prezidat un consiliu, care a avut ca prim obiect suprimarea beneficiilor acționarilor dela fabricile de muniții în caz de război. Concluzia președintelui a fost că nu există pericol de un nou război. Insa Mister John a vorbit probabil *pro domo*, înțelegând prin aceasta, imposibilitatea unui război în America, deși chiar acolo, războaiele se țin lanț, ba chiar dacă trece o zi și nu-i războală în Cuba sau conflicte armate între Peru, Bolivia sau Chile, opinia publică e oarecum deconcertată.

Mister John, trăește însă de parte de realitățile europene. Nu cunoaște dorința revanșardă a Germaniei și nici hibridul revizionism unghuresc secundat din umbră de cel italian. Că deocamdată pericolul unui război a fost înlăturat prin înțeleapta hotărâre a Ligii Națiunilor, aceasta nu înseamnă abolirea completă a posibilității lui. Dacă Ungaria, astăzi, este constrânsă de „viregia împrejurărilor” — zice ea — să-și atenueze furia vindictivă, nu înseamnă că după ce, mâine opinia publică va uita mișelia dela Marsilia, cum a uitat și celelalte mișelii unghurești, nu-și va ridica din nou capul și nu va otrăvi iar pacea europeană, pentru consolidarea căreia, miliardele curg gărlă în buzunarele fabricanților de arme? Un paradox poate, dar așa e! Fiecare națiune, cunoaște și aplică dictonul: *si vis pare pavore bellum*. Mister John, cu raționamentul omului practic stăpânit la bătrânețe de un copilăsc sentimentalism, nu cunoaște lucrurile acestea. Crede că și în Europa, treburile merg ca în statele al cărui prezident este. Și are dreptate să creadă așa. În America nu se poate vorbi de o rivalitate spirituală între țări și nici despre conflicte economice, de natura celor europene. Și nici despre Alsacia și Lorena sau despre revizionism. Europa însă e alta. E un mister pe care „*unchii Sum*” cantă de secole, zadarnic, să-l deslege. Și neînțelegând complexul sufletesc al Europei, poate Mister John să creadă în imposibilitatea unui război. Noi, însă, cari trăim în epicentrul svârcolirilor, ne permitem să zâmbim indulgent la această puerilă afirmație a președintelui, și în subsidiar să spunem că noi credem în inevitabilitatea lui. Pentru că ce altă explicație pot să aibă ultimele evenimente și consecințele lor viitoare, consecințe, pe cari, deocamdată, nimeni nu le poate scoate?

Ungaria se mulțumește acum cu soluția dată la Geneva. E nevoie însă să precizăm că numai o anumită parte din Ungaria. Și anume, acea parte care într-adevăr nu dorește războiul. Pentru aceasta trebuie dela început să excludem guvernul lui Gömbös, care a fost constrâns, pentru a evita un imediat conflict armat, să accepte soluția Genevei. Dar, ecouri din presa unghurească, ne arată că cealaltă Ungarie — aceea care nu se

poate mulțumi cu situația decretată de tratatele de pace, cere cu insistență debarcarea lui Gömbös care — citez textual — a consimțit la umilirea Ungariei.

Ori ce altceva înseamnă aceasta decât, o puternică somăție adresată guvernului maghiar, de a relua mai insistent propaganda revizionistă?

Și care va fi concluzia și sfârșitul acestei propagandă?

Un nou război, care va spulbera pentru totdeauna orice dorințe revanșarde, consolidând pentru veșnicie tratatele de pace cari au descongionat după război, situația Europei.

Vladimir Barbu

Mulțumiri...

Din Ungaria se transmite că șeful partidului guvernamental, în numele partidului, în numele țării întregi și față cu plenul guvernamental, a mulțumit călduros președintelui Guvernului, delegației dela Geneva și... presei care a susținut atât de obiectiv și unison; cauza Ungariei.

Prin urmare parlamentul unghuresc se solidarizează cu atitudinea răndășească a șefului Eckhardt și tot atât de mult, cu aberațiile din presa lor care nu cunoaște frântul bunei cuvințe.

Asentiment concludent. E bine să nu trecem cu vederea această atitudine a guvernului maghiar. Desigur că nu ne-am așteptat ca Ungaria să-l injure pe Eckhardt și acest lucru să-l comunice întregii Europe. Dar nici ceace a făcut nu e frumos. Și nu e frumos nici că s'a vorbit de demisia guvernului din cauză că a lăsat să fie lovită Ungaria în... onoarea ei.

Mai întâi, pentru că s'a spus chiar în cursul debaterilor dela Geneva, că nimeni nu atentează la onoarea Ungariei — așa cum, pe bună dreptate, s'a așteptat — ci că se dorește o lămurire completă și pedepsirea vinovaților așa cum s'a făcut — adică, ar fi trebuit să se facă — de când e lumea.

Și apoi, pentru că însuși e logiatul domn Eckhardt a recunoscut cât de nesăbuind și puțin elegant i-a fost atitudinea, prin faptul că a stat cu capul plecat pe piept sub greutatea ultimelor reminiscențe de rușine pe care vorbele marelui nostru Titulescu i le-au scormonit din uitate vâgduni ale sufletului său îmburnițat de caracteristici ancestrale și hienie actuală.

Luăm notă de laudele aduse pe această chestiune d-lui Gömbös și Eckhardt și presei unghurești...

La datoric!

Două dușmani de moarte dintr'un oraș, dintr'o țară, dacă se întâlnesc pe meleaguri străine, se vor saluta cu bucurie și-și vor da mâna pentru viitor.

Minoritățile din orice țară sunt întotdeauna mai solidare decât frații lor de acasă.

Acesta e lucru firesc.

Dar firească ar trebui să fie și o coeziune indisolubilă între noi majoritarii. Aici chestiunea se schimbă însă. Românul, boem și optimist din fire, îl lasă pe minoritar să-și facă mendrele, desconsiderându-i svârcolirile, până ce, la un moment dat, vede că ar putea fi oarecum periclitat în anumite chestiuni.

Iată, unghurii din Ardeal sunt lăsați în bună pace să-și facă propagandă politică, să voteze cu cine le place, (cu toate că d. Kanya are nerușinarea să pretindă pentru ei un tratament mai bun). Și să știți că aceștia merg la votare întotdeauna în bloc. Nu numai ei, ci țărăsc în urma lor și pe evrei și sași. (Ca „minoritate” deșteaptă milă și deci sentimente de adeviziune în sufletele celor pe cari tot ei îi fac să se creadă mai „minoritari” de cum sunt.

Români!
Voi cei de pe granița apuseană mai ales, luați aminte!

În cursul luni Decembrie

se fac completările listelor electorale parlamentare și comunale.

Este un drept care ne onorează, acela de a putea vota. Dar atunci când știm că există puteri (fie chiar neînsemnate) cari se unesc scrâșnind din dinți, împotriva noastră, acest drept se transformă în sfântă datoric. Fiecare cetățean și cetățencă de naționalitate română, să se grăbească a se înscrie în listele electorale pentru că fiecare vot românesc e necesar având în vedere că dorim să avem o conducere cât mai românească.

Dacă noi ne împărțim în zeci de partide și-apoi, uniți, mai și lipsim țara de voturi românești, iar minoritățile se coalizează împotriva unei conduceri românești, nu va trebui să ne mirăm dacă acestea ni se vor urca în cap.

Ne-am interesat la primărie. Ni se spune că până acum sunt foarte puțini înscriși.

Luafți seama români, nu țărăgănați împlinirea acestei datorii pentru a putea opune oricărui revizionism extern sau cu pui aici la noi, hotărâri românești.

Luafți seama că se apropie ziua închiderii înscrierilor. Și cum vin sărbătorile, veți fi apucați de valurile altor griji, veți uita de voi, de românești e voastre

datorii și necesități de viitor.

De aceea vă spunem să vă grăbiți. Țara noastră a dat tuturor celor cu mintea coaptă — fără deosebire de clasă — drept de vot. Țara noastră se conduce de către toți fiii ei nu ca în Ungaria, numai de baroni latifundiarri cari ascund cultura dinaintea marilor masse pentru a nu le ghici mișelile, pentru a se putea face mai ușor crezuți de niște sărmani oameni pentru cari tot ce vine dela „domni” e bun.

Nu. În țara noastră fiecare cetățean e obligat să se lumineze la minte pentru ca atunci când ajunge la maturitate, el singur să poată judeca în ce parte să-și îndrepte credința și nădejile, cui să-și dea votul, pe cine e mai bine să-l încredințeze cu conducerea treburilor politice.

De aceea, cu mândrie, tot sufletul românesc cu drept vot, să se grăbească a se înscrie în listele electorale, acolo unde aparține pentru că să arătăm că România e a românilor, ei sunt locuitorii ei pe drept majoritari și de ei trebuie condusă!

Iar autoritățile sunt rugate să și de-a osteneala pentru a înscrie și a chierma la înscriere pe cei ce, eventual, ar uita sau ar neglija acest lucru.

Petru Selegeanu

Procesul fraudelor dela poliția Arad

Pronunțarea sentinței

— Orgovici a fost condamnat la trei ani temniță grea —

Joi, ședința s'a deschis la ora 3 p. m.

D. procuror I. Gutunoiu, citește rechizitoriul, arătând că Orgovici se face vinovat de crima de sustracțiune în funcțiune, fapt dovedit atât prin rapoartele experților contabili, cât și prin declarațiile martorilor.

In consecință, având în vedere prejudiciile aduse Statului și cooperativei „Prevederea”, cere tribunalului să-i dea maximum de pedepsă.

Pledoari d-lui dr. D. Gherman

D. dr. Dante Gherman, apărătorul inculpatului Orgovici, începe prin a contesta competența tribunalului de a judeca infracțiunea comisă la „Prevederea”

Trecând mai departe, d. dr. Gherman arată că Dimitrie Orgovici n'a avut lipsuri în casă, fapt care reese și din primul raport al anchetatorului Calmuc. Din contră i s'a găsit un plus de 140 mii lei, iar cooperativa „Prevederea” a declarat, în scris, că nu se constituie parte civilă,

nefiind prejudiciată. Deasemenea — continuă apărătorul — și cel de al doilea anchetator, d. Moldovanu, a găsit în casă un plus de 133 mii lei.

D. dr. Gherman, pentru a demonstra că vina nu o poartă clientul său ci fostul cheator, d. dr. Moga, arată că în în cursul debaterilor a căutat să precizeze că anume era datoric acestuia la banca „Prevederea”, deoarece conform raportului d-lui Calmuc, se cifra la 239 mii lei, iar din depozitiile martorilor reese că dr. Moga avea o datoric de numai 120 mii lei.

— De partea cui e dreptatea? — întreabă d. dr. Gherman.

În continuare, avocatul arată că — așa reese din expertinzele contabilicești — suma de bani pe care inculpatul nu o poate justifica față de „Prevederea”, este de 23 mii lei, dar și această diferență trebuie căutată într-o greșală de calcul, sau dacă s'ar admite că a fost sustrasă, atunci aceasta s'a

putut face pe baza actelor semnate de alte câteva persoane, cari azi nu stau pe banca acuzării.

Pentru a arăta că borderourile nu sunt false — așa cum este acuzat Orgovici — d. Gherman citează declarația d-lui Calmuc: „Borderourile pot fi socotite false numai prin faptul că au fost de două ori trecute la plăți, fără ca acestea să se fi efectuat”.

Examinarea chestiunii în drept

D. dr. Gherman arată apoi că infracțiunea a fost greșit încadrată, neputând fi vorba de sustracțiune de bani publici în timpul funcțiunii, intrucât — conform legii pentru organizarea polițiilor — aceste instituțiuni nu au oficiu de casierie propriu zis.

În sensul legii, Orgovici nu poate fi acuzat de-a fi sustras bani, în calitate sa de gestionar public.

Cazul din speță este o simplă sustracțiune, conchide d. Gherman.

(Continuarea în pag. IV).

Viața sportivă

Marele concurs de gimnastică
dela Arad

Este cunoscută organizația „Soimii României” cu deviza: mens sana in corpore sano.

Conducătorii acestei organizații și-au înțeles misiunea de a pregăti țării bărbați cu minte sănătoasă în corp sănătos.

„Soimii României” din Arad organizează pentru zilele de 15 (Sâmbătă), ora 21 și 16 (Duminică), ora 15 în sala teatrului comunal, concursul de gimnastică, pentru campionatul orașului Arad și pentru cupa Soimii României.

La aceste mari concursuri participă echipele: „Soimii Carpaților” din Cluj în frunte cu campionul Ro-

mâniei d. ing. Albin Morariu, „România” și „SGCC”, din Cluj, „UDR” din Reșița cu echipele de ambele sexe, „RGMT” din Timișoara „Germania” din Lugoj, „Soimii României” din Sănnicolaul mare și Cenad, „Titanus” din Aradul-nou, iar din Arad „Soimii” dela fabrica „Astra” și scoala mecanică etc., „Hakoah” și „SGA”.

Excelenta fanfară a poliției va cânta în tot timpul programului.

Fiind o mișcare de educație națională și fizică, direcția generală CFR. a aprobat o reducere de 50 la sută la ducere și la întoarcere, pentru cei din provincie.

Note pe marginea clasamentului divizionar

Mult așteptatul eveniment al sfârșitului jocurilor divizionare s'a consumat. Suporterii celor 12 echipe de divizie pot contempla în vocea rezultate obținute de echipa simpatică și pot să-și facă iluzii pentru primăvară, mai ales acei cari s'au pomenit cu situația echipei plasată spre lanternă. Până la reînceperea jocurilor — le rămâne consolarea că n'au reușit să urcească pe Anefa din locul ultim, căci — s'o spunem drept — toamna aceasta a fost ingrată cu multe echipe.

În general, jocuri de factură înaltă n'am prea avut de înregistrat. Multe match-uri ne-au lăsat impresia unor antrenamente amuzante. Multe jocuri — nu pot revendica pe drept acest titlu. Dacă și s'a jucat, n'am văzut goaluri frumoase, cele mai multe echipe neavând înaintări eficiente și cari știu trage la poartă. Apărarea bună au mai toate echipele, dar cu excepția Ripensiei și Chinezelui, n'au shoot-euri. Din această cauză galeriile se pot plânge de momente palpitate, create atunci când goalul cade printr'o bombă formidabilă.

Pe rând vom examina posibilitățile echipelor conform ordinii în clasament:

Ripensia: Campioana toamnei nu mai este echipa din trecut. Pare îmbătrânită și i se recomandă o primenire însemnată. Nu mai are halfi: Colormany, Deheleanu și Lăcătuș nu mai sunt selecționabili. Acestei lacune i se datorește forma adeseori sub așteptări a Ripensiei. Un fundaș, în locul lui Hockszary, deasemenea îi lipsește. Înaintarea a strălucit prin Bindea și Dobai, tripla Lazăr, Ciolac, Schwartz comportându-se mai întotdeauna slab.

Dacă mijloacii nu-și revin în formă și nu vor fi înlocuiți în parte, Ripensia nu are șanse să se mențină în fruntea seriei.

Chinezul: Timișorenii se bucură de o faimă meritată în sport. Chinezul a fost mereu zelosă de această faimă și n'a desmintit-o. Performanțele vorbesc dela sine. Echipa are jucătorii cari știu încerca puternic plasa și în aceasta rezidă succesul campioanei de altă dată. Glasz, Zelenak II, și Gruin nu glumesc și nu ezită în fața porții. Au realizat cele mai multe goaluri. Și echipa are halfi excelenți, condiție primordială pentru a câștiga. N'are în schimb fundași și portar, astfel că se explică multe goaluri primite. Remaniind această parte a echipei, Chinezul poate să spera a obține titlul de campionă națională.

Universitatea: Cea mai simpatică echipă din divizie. Joacă cu mult elan și eleganță. Studenții se știu face admiratori pretutindeni. Toate

compartimentele își au titularii meritai și cu un antrenament asiduu echipa clujană va face minuni în primăvară. De altfel, merita să fie trecut în fruntea diviziei, dacă un joc cu Juventus, rău programat, nu i-ar fi luat 2 puncte. Să nu se uite că a învins cele două echipe din fruntea clasamentului: Ripensia și Chinezul, cele mai periculoase și eficiente la goal.

Crișana: O echipă a surprizelor: când joacă frumos, când de nerecunoscut. Pe drept cuvânt i se poate spune echipa lui Barátky. Când acesta joacă — câștigă și dacă într'o zi ar pleca, Crișana... Numără jucători buni — în formă mereu capricioasă. Matei însă nu este centru pentru o echipă superioară. În apărare și-ar găsi un rol mai adecvat posibilităților. Și Crișanei îi lipsesc doi fundași masivi. Romanescu pare a fi un jucător de viitor frumos.

România: Nici un match nu ne-a tentat atât de mult ca unul susținut de U'sau România, cele mai simpaticе echipe divizionare, căci ambele joacă cu elan tineresc și dispun de o tehnică remarcabilă.

După rezultatele constante ale României, ar fi meritat locul 3 sau 4, căci mai mult de un punct diferență la victorii sau înfrângeri echipa lui Felecan I n'a înregistrat. N'a pierdut decât trei partide, cu Ripensia, Venus și C. A. O. de care ar fi putut ușor dispune.

Are o apărare excelentă și dacă înaintarea ar rezista două reprize, nimeni n'ar fi învins România în toamna aceasta. Căpușan, Fărcășanu, Felecan II, Cobârzan și Pop sunt elemente tinere, promițătoare, dar joacă prea elegant, mai ales când îți seamă ce joc practică celelalte echipe.

Și când te gândești că România era să fie eliminată din seria A, grație unor lucrături oculte, față de C. A. T. a șasea din seria B... Cât de mult ar fi pierdut sportul românesc. De aci înainte, România și-a consolidat definitiv situația în seria A, spre marea satisfacție a celor cari i-au urmărit, cu alăta căldură ascensiunea rapidă și nesovăitoare.

Vizitați magazia lui

Bul. Reg. Ferdinand 11.

unde veți găsi cele mai frumoase lămpi și toate obiectele moderne pentru locuințele Dumneavoastră
Târg mare de Crăciun.

Ion Russu Șirianu

Un sfert de veac. Nu de viață: de moarte.

Se împlineste un sfert de veac dela moartea luptătorului Ioan Russu dela Șiria. Un sfert de veac s'a așternut peste memoria dascălului și gazetarului care a trebuit să moară sărac pentru a și lăsa nevasta copilă într'un minister, după ce și ea l'a ajutat în munca lui de viguros gazetar, traducând zi și noapte.

Dar a-estea au trecut.

Acum, după 25 de ani — câte nu s'au întâmplat în aceste 25 de ani! — noi cei de aci de lângă locul nașterii lui, de lângă un alt loc unde a fost ales deputat, cei de aci din orașul unde s'a simțit mai bine, unde a venit Ion Russu Șirianu să tr-

dească la „Tribuna Poporului” pe care a transformat-o în „Tribuna”, noi cei de aci, românii din Ardeal, din România întreagă, trebuie să avem un moment de pioasă amintire pentru cel ce a fost vrednicul luptător naționalist Ion Russu Șirianu.

Dacă în parlamentul unguresc acest Ion Russu Șirianu a avut bărbăția să ceară leac pentru durerile românilor pe cari îi reprezenta și dacă nu s'a înmuia nici atunci când unghurii l-au hărțuit prin toate închisorile lor, în numele strămoșilor celor apărați de el și de dragul înfăptuirilor lui se cade ca în această zi când se va oficia un parastas în amintirea lui, să-i închinăm un gând pios.

Cursuri de perfecționare medicală la Timișoara

— Ele pot fi audiate și de particulari —

Colegiul medical din Timișoara, organizând un curs de perfecționare pentru medici, a fixat o serie de conferințe periodice, ce se vor ține în sala festivă a primăriei, în intervalul Decembrie—Aprilie, putând fi audiate și de particulari. Deschiderea seriei de conferințe o va face Duminică 16 crt. la orele 10 dim. d. dr. Ion Iovin, docent la universitatea din Capitală, care va vorbi despre: Organizarea luptei anticanceroase aiurea și la noi.

Vor mai conferența apoi d-nii dr. Axente Iancu, dr. Marius Sturza, dr. Iuliu Hațieganu, dr. Ion Minea din Cluj, dr. Marius Georgescu, dr. Lăzăreanu și alții din Capitală. Repetăm că aceste conferințe pot fi audiate și de particulari și sperăm că publicul timișorean nu va pierde ocazia de a se iniția asupra gradului de dezvoltare la care a ajuns știința medicală în zilele noastre.

D Leo Biște a reluat comanda pompierilor timișoreni

— O satisfacție meritată și o măsură bună a comisiei interimare —

Pe data de 11 l. c. d. Leo Biște a fost repus în postul de comandant al pompierilor municipiului Timișoara, post pe care l-a îndeplinit timp de ani de zile, cu pricepere, cu devotament, cu cinste.

Predarea și preluarea agendelor de serviciu s'au făcut Joi 13 l. c., în fața d-lor dr. Ernest Heim, dr. Angerbauer și Szobotka din partea primăriei, și a d-lor ing. Balázs, comandantul de până acum și Leo Biște, comandantul din trecut și din viitor al pompierilor.

D. ing. Balázs, fostul comandant, a cerut, imediat după predare, o lună de zile concediu de odihnă.

Imprejurările în cari d. Leo Biște a fost nevoit să părăsească postul de comandant al pompierilor sunt cunoscu-

te. D-sa a fost victima unor intrigi și a unor denunțuri calomnioase. Trimis în fața tribunalului d-sa a fost achitat de orice penalitate, iar Curtea de Apel, negăsind nici ea întemeiate invinuirile aduse d-lui Leo Biște, a confirmat sentința tribunalului.

După doi ani de lipsă, d. Leo Biște revine într'un post de răspundere, primind satisfacția pe care devotamentul d-sale pentru serviciu o merita cu prisosință. Comisia interimară a municipiului Timișoara, care a înțeles că avutul și viața cetățenilor orașului trebuiesc puse la adăpost de orice surprize, și în acest scop a redat conducerea serviciului de pompieri comandantului încercat din trecut — merită recunoștința tuturor cetățenilor.

Gesturi frumoase din Șiria

Funcționarii Judecătorei Șiria jud. Arad, la stăruința vrednicului domn director Soldan, în ziua de 19 a. c. au semnat un împrumut la Stat în frumoasa sumă de 52.000 lei din salariul ce-l aveau de primit pe luna Noembrie 1934.

Acest destoinic funcționar a făcut și propagandă în popor îndemnând la semnarea împrumutului și explicând. În urma acesteia, cu toate că populația acestei comune, a avut multe de suferit în urma anilor trecuți, unde a fost distrusă de grindină aproape întreaga recoltă, acești români au semnat ca împrumut de Stat peste 600.000 lei. Acest fapt se datorește în mare parte vrednicului funcționar Soldan.

Acest frumos gest, ar trebui să servească ca un exemplu pentru toți românii.

Informațiuni

D. dr. Carol Littera a fost repus în postul de șef controlor al Administrației Financiare de constatare directă din Timișoara.

In urma propunerii d-lui Pamfil Șeicaru, deputat, Camera Deputaților a trimis Miercuri d-lui N. Titulescu, la Geneva, o telegramă de felicitare pentru frumosul succes repurtat la Societatea Națiunilor.

Senatul a felicitat deasemenea pe d. Titulescu.

D. Iuliu Maniu a trimis d-lui Titulescu o călduroasă telegramă de felicitare, pentru frumosul succes pe care l-a obținut la Liga Națiunilor.

Cinematograf

CENTRAL

Programul de azi:

Mizerabilii

(Partea II.)

După romanul lui Victor Hugo

HARRY BAUR

Reprezentațiile

a orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Când luminile se aprind

Elissa Landi,

Paul Lukács,

Nils Asther

Reprezentațiile

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Taxele de intrare:

Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv timbrul aviației.

CORSO

Programul de azi:

La orele 3, 5, 7^{1/2}, 9^{1/2}.

Mizerabilii

(Partea I-a.)

După romanul lui

Victor Hugo

HARRY BAUR

Membrii „Consum“-ului au avantajul de a plăti în rate

URANIA

Programul de azi:

la orele 5, 7^{1/2}, și 9^{1/2}.

Regina Cristina

cu

Greta Garbo

In regia lui ROUBEN MAMOULIAN.

ELISABETA

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Casa Durerei

(Mama)

Mac Marsh,

James Dunn,

Sally Eilers

Inceputul 5, 7^{1/2}, și 9^{1/2}.

Duminica dela ora 3.

Matineu Duminica la ora 11
Prețuri populare!

Tâmplărie modernă unde se lucrează cele mai noi modele de mobilă, și se fac reparațiuni perfecte. Căutați atelierul

ISRAEL

ARAD, Str. Horia No. 3.

Blănuri de tot felul, reparațiuni speciale, bune și eficiente la Arad, strada Eminescu No. 1. — FRANCIS
in edificiul hotelului „Cornul Vânătorului“

Engelhardt
blănar

Magistralul discurs al d-lui Titulescu

III.

O manoperă politică

Și acum se pune întrebarea: „Oare cathechismul acestor delegațiuni, sau atitudinea din trecut a guvernului ungar, față de reprezentanța terorismului internațional, autoriză pe onorabilul delegat al Ungariei să ne vorbească de sus, de o manoperă politică a Micii Înțelegeri, de lipsa noastră de tradițiune pe care încercăm s'o înlocuim prin propagandă, și de revizuirea fruntariilor noastre?”

Manevra Micii Înțelegeri?

Oare delegatul Ungariei nu știe că dela 16 Februarie 1933 cele trei state ale Micii Înțelegeri și-au unificat politica externă și că acțiunea lor concertată este un comandament al statutelor pe care și le-au dat?

Regele Jugoslaviei a fost asasinat: Jugoslavia se adresează Societății Națiunilor. Toată lumea felicită Jugoslavia, de a fi optat pentru

calea dreptului și de a se fi îndepărtat de aceia a forței. Dar acest Rege este cumnatul Augustului meu Suveran, amenințat El, cel dințaiu, și după El ministrii Lui, ca element de consolidare a ordinii existente.

Acțiunea României, de a veni să ceară, alături de Jugoslavia satisfacțiunea pe care aceasta o pretinde și fără de care pacea poate fi în pericol, în loc de a apare ca o acțiune de solidaritate internațională, în ce privește menținerea păcii merită blamul, în loc de a merita elogiul? Și de ce onorabilul delegat al Ungariei nu vede că ar putea servi mult mai bine cauza păcii, oferind în mod spontan de a pedepsi pe cei cari s'au făcut vinovați de greșeli, recunoscând că onoarea națională ar fi cu mult mai bine apărută, prin recunoașterea sinceră a unei erori administrative, decât prin denegarea sistematică a oricărei erori?

la a celor cari văd în menținerea statu-quo-ului condițiunile liniștei lor.

Dacă se ține seama de faptul că unele state au ajuns la aranjamente în ce privește revendicările lor teritoriale, dacă se ține seama de faptul că Franța, Polonia, Italia, Marea Britanie, Statele Micii Înțelegeri și Înțelegerii balcanice nu cer să se întindă peste propriile lor fruntării, dacă se ține seama că în cele două Americi problema revizuirii nu se pune, dacă se ține seama de faptul că U. R. S. S. a proclamat că principiul politicii sale externe este: „Nici un centimetru de fruntării în plus, dar nici un centimetru din teritoriul nostru nimanui”, dacă s'ar face prin urmare plebiscitul planetar al fruntariilor, cred că nu m'ași însela spunând că revizionistii rămân un grup prea mic față de restul lumii și fără îndoială, înăuntrul acestui grup, Ungaria formează nucleul cel mai activ și cel mai șomtos.

Când se știe cât ar fi de greu să se localizeze un războiu izbucnind în Europa, sunt în drept să mă întreb dacă revizionismul ungar servește realmente pacea și dacă este cuminte ca întreaga umanitate să fie răscolită pentru o milioane de oameni pretind că justiția, așa cum lumea a conceput-o, este o injustiție, iar că justiția, astfel cum a conceput-o egoismul lor național, nu este realizată.

Când se vorbește de revizionismul ungar, să nu se piardă niciun moment din vedere cătimea injustiției și enorma disproporție ce există între așazisele suplimentare de acordat justiției internaționale și prețul pe care lumea întreagă ar trebui să-l plătească pentru realizarea lor.

Revizionismul poate fi pacific?

De ce oare se spune că revizionismul ungar este pacific și legal? Să vedem puțin cari sunt bazele exacte pe cari se vor sprijini aceste pretențiuni.

Există în pact un articol faimos, prin speculațiunea ce s'a făcut cu el și care stipulează că: „Adunarea poate examina din timp în timp tratatele devin inaplicabile.

Această dispozițiune vizează clauzele în curs de executare. Fruntariile fiind deja aplicate, revizuirea prevăzută de articolul 19 nu se referă la ele.

Dar chiar dacă cineva nu este partizan al acestei teorii, toată lumea este de acord pentru a spune că revizuirea nu poate fi aplicată fără consimțământul părților interesate. Nimic mai logic!

Contractele cele mai neînsemnate n'ar putea fi modificate fără consimțământul celor două părți. Cum ar putea fi altfel când este vorba de un tratat solemn, cum este un tratat de pace?

Or, la fiecare cerere de revizuire, din partea Ungariei, cele trei țări interesate au răspuns printr'un NU categoric și definitiv.

A insistă ar însemna a ieși din legalitate. A insistă, încetează de a mai fi operă de pace, pentru a deveni operă de războiu.

(Continuarea în numărul viitor).

Folosiți bateriile „Galvani“

Pacea depinde de un gest

Căci, să n'o uităm, pacea depinde de un gest. Zada nic un guvern ar încerca să rămână stăpân pe opinia publică a țării sale, dacă din spre Geneva nu-i vine gestul concret care să-i permită a spune: „Satisfacțiunea v'a fost dată”.

Cei cari, printr'o falsă concepție a onoarei naționale sau cei cari printr'o falsă interpretare a datoriei internaționale pe care o conștientă cu un dosaj verbal în care fiecare dintre țări urmează să-și primească satisfacțiunea, ar împiedeca o soluție satisfăcătoare, nu-și dau seama de răspunderile enorme ce-i așteaptă.

Nu treceți cu ușurință peste durerea unui popor. Nu uitați că ceea ce era ușor ieri este mai greu azi. Ceea ce este încă ușor azi, printr'o sfortare de bunăvoință din partea tuturor, va deveni mâine imposibil. Să nu fiți sgârbiți atâta timp cât noi suntem cei cărora se cer elementele necesare menținerii păcii. Într'o regiune vastă lovită de durere și revoltată împotriva unei soarte nedrepte.

România — fără fără tradiție?

Cum s'ar putea oare vedea cu adevărat în apelurile pe care le adresează Cehoslovacia și România prin ministrii lor de afaceri străine, doi dintre cei mai vechi servitori ai Societății Națiunilor, un mijloc de propagandă?

Onorabilul delegat al Ungariei a mers până la a spune: „Atunci când cineva nu are tradiție, se sprijină pe propagandă”.

România n'au tradiție? Așezată pe meleaguri pe cari n'au încetat să le locuiască de când au fost aduși de împărații Romei, românii se găseau acolo pentru a primi pe unguerii cari veneau din Asia.

După două mii de ani, sunt în măsură să spună poporului ungar, care se fălește cu o tradiție numai milenară: „Suntem tot aci: rămâneți fiindcă ați venit, dar cu condiția ca să-și păstreze fiecare locul”.

Dar bineînțeles, nu ași îndrăzni să cer delegatului ungar să revină asupra concepțiunii ce are despre tradiție. Ar fi o contradicțiune în plus și inutil totodată. Din spirit de conciliațiune nu voi cere, c mă voi mulțumi să spun: „Să admitem că

atunci când n'ai tradiție, te sprijini pe propagandă. Dar aș putea să știu de ce popoarele care au tradiție fac propagandă și chiar multă propagandă?”

De astădată, a cere un răspuns mi se pare nimerit.

„După rege — veți pierde și fruntăriile”

Toate acestea însă n'au mulțumit pe onorabilul delegat al Ungariei. El a ținut, cu prilejul examinării condițiilor în care s'a petrecut atentatul dela Marsilia, să afirme doctrina sa revizionistă și mai mult chiar, filozofia sa politică asupra revizionismului considerat ca instrument de pace. ? !

Ași putea cu greu găsi un argument mai bun pentru menținerea păcii.

Unui popor care se plânge de a fi fost decapitat prin pierderea sefului său iubit, i se răspunde: „Nu s'a sfârșit. După Rege, veți pierde și fruntăriile. Nu în Croația, — căci așa s'a hotărât la Budapesta — ci aiurea”.

Impărtășesc în întregime convingerea onorabilului reprezentant al Mării Britanii că nu ar fi trebuit să fie ridicate probleme străine de faptele prezentate în plângerea jugoslavă. Este însă un drept de legitimă apărare ca atunci când aceste chestiuni au fost ridicate, să nu rămână fără răspuns. Aceasta cu atât mai mult cu cât lipsa de răspuns a lăsat să se desvolte această boală care se numeste: revizionismul ungar.

S'a spus întotdeauna: „Nu înăbușiți durerea. Nu ucideți speranța, căci ea este o condiție a păcii”.

Aceasta nu a fost niciodată părerea mea, căci din cauza acestei metode s'a ajuns la o situație din cele mai bizare și la un adevărat delir verbal. Într'adevăr, popoarele pot să-și ceară pe față unul altuia mutilarea lor reciprocă, cu simpla condițiune de a spune numai: „Nu vă îngrijorați, căci aceasta se face prin mijloace pacifice”.

Și când vă gândiți că pe astfel de baze vor să-și întemeieze o pace durabilă!

Mai întâiu să expunem faptele. S'a întrebat vreodată cineva la ce cifră se ridică numărul celor nemulțumiți din fruntăriile lor? Numărul lor este minim, față de ace-

Vizita unui ziarist francez la noi

— Pe urmele coloniștilor șvabi de origine franceză —

D. Georges Qudard, redactor la „Paris-Soir”, care se află de câțva timp în călătorie de studii prin România, a vizitat Joi și Vineri Timișoara și câteva sate șvabești din Bănat, în care, după cum se știe, trăiesc foarte mulți coloniști de origine franceză. În comuna Teremia, confratele nostru parisian a avut surpriza să afle că această localitate, germanizată azi aproape în întregime, e locuită, cu excepția străzii așa zise „Deutsche gasse”, numai de coloniști alsacieni cu nume curat franțuzești, cari mai păstrează și azi, în vorbirea lor curentă, reminiscențe din limba străbunilor lor din Alsacia. Toți acești bravi coloniști „șvabi” din Teremia declară de altfel, singuri și cu foarte multă mândrie în accentuarea acestui lucru: „Ich bin auch ein Franzos!” Ei sunt, evident, cetățeni foarte loiali ai țării noastre și se mândresc și cu înrudirea de sânge dintre ei și stăpânitorii de azi, românii, știind că și ei și noi aparținem aceleiași vechi și glorioase rase latine.

La primăria comunei Teremia și la parohia rom. cat., d. Georges Qudard a avut surpriza să găsească o mulțime de documente vechi, cari certifică autenticitatea descendenței latine a „ger-

manilor” din această comună și a putut afla că și Timișoara a avut în secolul trecut și un episcop cu numele Bonnaz — după care se numește azi o stradă din Timișoara — care e descendentul unei familii de alsacieni, refugiată din pământul natal în timpul mării revoluții franceze.

În drumul său dela Teremia, d. Georges Qudard a fost însoțit de d-nii George Postelnicu dela primăria municipiului Timișoara, Sever Ghițulescu, redactorul pentru Bănat al ziarului „Universul” și George Luca, șeful nostru redactor.

Dela Timișoara, d. Georges Qudard a plecat la Arad.

Oaspele nostru parisian a vizitat până acuma toate regiunile țării noastre și urmează să scrie în presa parisiană o serie de articole asupra impresiilor sale din România, impresii ce vor apărea și în volum mai târziu.

D. Georges Qudard a vizitat în prealabil și Ungaria, așa că ancheta sa, care urmează să apară în „Paris-Soir”, va fi precedată de câteva articole asupra regimului feudal din această țară, asupra lipsei libertăților publice de acolo și asupra metodelor sui-generis ale propagandei revizioniste maghiare.

Cine sapă groapa altuia...

— Un crâmpel de întâmplare grotescă din afacerea Juhos, care se judecă la Tribunalul Timiș-Torontal —

Într'un cerc de avocați timișoreni s'au povestit cu mare haz amănuntele intrării în faimosul proces Juhos — ca acuzat — a d-lui avocat Csernolatetz. Iată ce se spunea:

Pe vremea când faimosul Varjassy și contesa Juhos — acuzați principali în procesul de acum — erau în toiul operațiilor lor ilicite, iar d. Schimerling era avocatul lor, apare într'o bună zi în biroul acestuia d. Csernolatetz. D-sa avea un necaz în familie — o boală se pare — și îi trebuiau urgent 5000 lei, pe care spera să i aibă sub formă de împrumut dela d. Schimerling.

În birou la d. Schimerling se găseau tocmai Varjassy și contesa Juhos, când a intrat acolo d. Csernolatetz cu gândul de a solicita împrumutul. Cei doi colegi de barou s'au înțeles în șoaptă, într'un colț al biroului, asupra scopului vizitei d-lui Csernolatetz.

D. Schimerling, coleg serviabil și cu avere pe vremea aceea, a înțeles imediat strămoșoara d-lui Csernolatetz — și s'a retras în biroul învecinat, ca să-i aducă acestuia, din cassa cu bani, suma de 5000 lei.

Totul n'a durat decât două trei minute. Atâta timp însă i a fost suficient colegului strămoșorat ca să anejeze o convorbire express cu cei rămași în birou

— Varjassy și contesa Juhos — convorbire al cărei scurt rezumat ar răsună cam astfel:

— Cum puteți avea dv. încredere în excrementul acesta de Schimerling?... Veniți la mine... Eu să fiu avocatul dv., să vedeți ce bine o să vă servească...

Și Varjassy și contesa Juhos l-au angajat avocat pentru afacerile lor necurate și pe d. Csernolatetz. Și s'a incurcat și d-sa în labirintul de manopere frauduloase și de excocherii ale acestora.

...Azi d. Csernolatetz, care a jinduit să fie avocatul lui Varjassy și al contesei Juhos, este pe banca acuzaților, alături de acești doi.

De altfel nu e în rea companie. Pe banca acuzaților se mai găsește și d. Schimerling — binefăcătorul său — apoi d. Obădeanu, d. Racsov, etc.

O apreciază parte a baroului timișorean...

La Atlantica import de cafea și ceai Bul. Reg. Maria No. 12. se poate cumpăra cu cărțile Consum

Pălării, cravate

și toate articole de modă, cu cele mai reduse prețuri la

Dumitru Manea

vis-a-vis de Prefectura Arad

Românismul în provinciile realipite

În ședința de ieri a Camerei deputaților s'a luat în discuție problema românismului în provinciile realipite. S'a spus că unirea de după 1918 nu s'a realizat perfect din punct de vedere administrativ și nici la unificarea codurilor nu s'a ajuns după 16 ani de unire.

„Dacă pierdem populația unui ținut, pierdem însuși ținutul” spune d. Giurăscu. Tot d-lui cere să se creieze domenii de stat în regiunile amenințate de străini, pentru a fi colonizate cu elemente românești, continuându-se astfel politica lui Ion Brătianu. Apoi d-sa spune că partidul național-tărănesc a pus prea mult accentul pe electoral în loc să-l pună pe ideea națională. Se cere o operă de naționalizare a orașelor și de întărire etnică a granițelor. Prin cifre și date statistice arată că elementul maghiar a crescut în proporție îngrijorătoare în unele orașe din Ardeal.

Sunt în schimb altele în cari se observă un rapid proces de românizare, dar acesta s'a realizat datorită unei expansiuni naturale fără o necesară intervenție politică de stat, mai ales în Ardeal. De aceea ar fi bine să fie aduși coloniștii români din afara granițelor și în special aromânii cari sunt pe cale de dispariție. Trebuie întărită clasa burgheză românească. Ne bucură foarte mult că se găsește în parlamentul nostru, oameni cari se gândesc la această problemă, încercând să treacă la realizări cât mai rapide și cât mai perfecte.

Este o chestiune care merită toată atenția.

Și asta ne doare. Da, ne doare că până acum nu s'a gândit nimeni să oprească procesul de penetrație al ungarilor cari — cu sau fără pașaport — vin și se așează aici trimiși de Budapesta pentru ca să-și formeze dovezi că Ardealul ar fi locuit de unguri.

Și-e cazul s'o spunem din nou — ne doare că unii români din Ardeal nu văd acțiunea din umbră care vrea să ne submineze, ci se înhățează cu ungueroaice sau își nesocotesc graiul, vorbind ungurește cu toți cei ce-i provoacă la aceasta. Fiindcă unguurul nu vorbește românește nici dacă știe. Vrea să-ți arate că el poate trăi cu limba lui mai bine decât cu a statului. Și românul, îngăduitor, îi face concesia de-a vorbi ungurește cu el, dându-i ocazia să-și juișeze în suflet de bucurie.

Dar nu numai atât. Prin căsătoriile cu ungueroaice copiii vor fi crescuți în spirit și cu limba maternă ungurească. Aceste mame sunt intransigente când e vorba de naționalismul lor. Și-apoi în oficiile publice se vorbește ungurește și de funcționarii români cari au câte-un coleg unguer. Așa că un străin rătăcit întâmplător într'un birou public s'ar putea întreba dacă se află în România sau în Ungaria.

Apoi presa, invazia de hârtie mânăjită cu idei ungurești, prea ungurești și antiromânești, nu că ar fi un pericol pentru noi prin faptul că mulți români le citesc fără să și dea seama de influența pe care acestea o au asupra lor, dar nu e frumos și poate ser-

vi ca o sofistică dovadă în labele lor prin care ar susține că sunt mai tari în Ardeal decât noi.

Firmele ungurești, vorba ungurească din toate prăvăliile, faptul că pe stradă ești agrăit ungurește pentru că agrăitorul e întotdeauna mai sigur că știi ungurește decât românește, afișele și publicațiile în care limba oficială e stălcită alături de o ungu-

rească pe cât de bodogănoasă pe-atât de corectă însă. Toate aceste sunt lucruri cari trebuiesc să lovească mereu în conștiința conducătorilor țării până atunci când vor fi desființate.

Salutăm cu bucurie interpelarea din Cameră asupra acestei chestiuni și așteptăm cu nerăbdare energicele și înțelepte măsuri de lipsă. **dinu călin**

Tibor Eckhardt — călău al Românilor din Iara

Desbaterile dela Geneva au trezit cum de altfel era și firesc un ecou viu în cercurile românești din Turda, unde numele de Tibor Eckhardt este cunoscut din timpul erei maghiare, când acesta funcționa în calitate de primpretor la Iara.

În legătură cu activitatea primpretorului Tibor Eckhardt, d. prof. Gheorghe Mărie, fost deputat a adresat presei o scrisoare cu următorul cuprins:

„În credința că pot să aduc țării un serviciu prin informațiunea pe care o servesc, vă descriu în câteva cuvinte un episod tragic și sângeros, petrecut la sfârșitul lunii Octombrie 1918 în 2—3 comune din jud. Turda. Eroul trist al acestor întâmplări a fost primpretorul maghiar de atunci din Iara și primul delegat al Ungariei astăzi la Societatea Națiunilor, Eckhardt Tibor. Îndată ce au sosit oamenii noștri de pe fronturi acest om a înarmat toată populația maghiară din Iara, târgușor situat în mijlocul a lor 30 de comune curat românești, și a ordonat po-

pulației maghiare să tragă fără cruțare în oricine ar cuteza din satele vecine să se apropie de acel târgușor. Astfel au căzut victime câțiva oameni pașnici cari s'au apropiat de Iara ca să-și cumpere cele de lipsă. Nu peste mult timp Eckhardt a auzit că un sbir al poporului nostru, un notar numit Kende Gustav, care și astăzi funcționează pe undeva prin Bihor, ar fi fost ucis de românii răsvrațiți, ceea ce altfel n'a fost adevărat. Îndată el a cerut ajutor armat dela Turda, de unde a plecat căpitanul de jandarmi Vizeze cu un detașament. La ordinul acestui domn Eckhardt, actualmente delegatul Ungariei la Geneva, detașamentul intră în comunele Fillea de Sus și Fillea de Jos și impușcă pe toți cari i-au ieșit în cale. Astfel au fost ucise 9 sau 10 persoane.

În încheiere d. prof. Mărie termină cerând să se stabilească veracitatea celor susținute de el, pentru a se vedea moralitatea celui care a fost însărcinat să acopere asasinatul dela Marsilia

Condamnarea doctorului Desideriu Lengyel

Azi, Vineri, dimineață, a venit spre judecare în fața secției întâia a tribunalului Arad procesul doctorului Desideriu Lengyel din Șiria. Completul a fost sub președinția d-lui Ioan Popescu, iar fotoliul ministerului public a fost ocupat de d. Augustin Ghita.

Doctorul Desideriu Lengyel e acuzat de o provocare de avort, făcută soției sateanului Mihai Seifert. Avortul a fost provocat de o injecție cu o soluție de iod în alcool, făcută în uter. După câțva timp s'a produs o infecție urmată de septicemie și apoi de moarte. În urma unor svonuri anonime, d. dr. Ionescu, medicul județan, a făcut un denunț la parchet, cerând să se cerceteze cazul. La autopsia făcută s'a constatat pe uterul femeii o rămasă în stare de putrefacție, mare cât o piesă de 25 bani.

Nu s'a putut, însă, preciza dacă e un rest de placentă, sau un polip. Deasemeni hemoragiile de cari suferea femeia puteau fi interpretate ca provocate de o rană, de unele defectiuni ale organismului sau de provocare de avort.

Pentru elucidarea cauzelor, au fost audiați mai mulți martori medici. Fiecare și-a spus părerea dacă a fost sau nu sarcină și dacă întrebuințarea iodului, mai ales

printr'o infecție intra uterină, au sau nu efecte bune.

S'a constatat, după cum recunoaște și acuzatul, că el n'a fi luat toate precauțiunile atunci când a făcut injecția și mai cu seamă, n'a stabilit un diagnostic înainte de începerea tratamentului.

După rechizitoriul d-lui procuror, și după cuvântul apărării — care cerând achitarea, specifică ce efect va avea această sentință asupra celorlalți doctori, făcându-i să nu mai aibă curajul necesar atunci când vor trebui să ia măsuri urgente și dictate de împrejurări — tribunalul deliberând, secret, aduce următoarea sentință:

Condamnă pe doctorul Desideriu Lengyel, la 10.000 lei amendă principală și 1000 lei amendă secundară.

Se suspendă executarea pe termen de trei ani. Tribunalul l-a găsit culpabil de imprudență, cauzatoare de leziuni corporale și apoi de moarte, dar ținând seamă de purtarea ireproșabilă de până acum a doctorului și de faptele: că femeia era bolnavă atunci când a venit la el și că n'a putut, fiind la sat, să-și procure cele necesare pentru tratamentul indicat într'un astfel de caz, nu-i suspendă dreptul de a profesa medicina.

Atât acuzarea cât și apărarea au făcut apel în contra sentinței. **a. p.**

CONCURS?

Ne-am ocupat, nu demult, în cadrul unui foileton, de așa zisul concurs pentru statuia lui Moctoni, care n'avea o scadență de două săptămâni complete măcar, așa că era evident că artiștii serioși și nepretenți de porcăriile din culise nu se vor putea prezenta la concurs, neavând la dispoziție timpul necesar pentru a-și termina machetele.

Am spus atunci că în dosul culiselor trebuie să existe un porc, dinaintea prevenirii de termenul scurt al concursului și că acest porc are macheta gata făcută, urmând doar s'o prezinte la 11 Decembrie, când a fost scadența.

Termenul acesta a trecut, con-

cursul s'a încheiat și nu ne-am înșelat nici noi: suntem precis informați că d. Ferdinand Gallas, „câștigătorul” concursului, avea macheta gata făcută înainte de apariția concursului în gazete.

Și mai suntem informați că în târguiala dintre Gallas și cei ce l-au făcut să „câștige” cu asemenea metode un concurs artistic, există o chestiune de criptă, care pute.

E o dublă profanare: și pentru bietul Moctoni și pentru cripta din chestiune.

Autorului acestui porcării — pe care noi le-am arătat cu degetul într'un timp — ar trebui să-i fie rușine.

Manifestația antirevizionistă dela Timișoara

Liga Antirevizionistă din județul Timiș-Torontal a lansat următorul manifest:

„Liga Antirevizionistă Română cheamă pe toți bunii români la o mare adunare, în care se va discuta: revizionismul și irevizionismul ungurese în România și mijloacele pentru combaterea lor.

„Adunarea va avea loc Duminecă 16 Decembrie, era 10 dimineața, în piața Unirii, iar în caz de timp nefavorabil, în sala Teatrului Comunal și în sala redutei fabri-

celi de bere din cartierul Fabrică.

„Vor lua cuvântul conducătorii Ligii Antirevizioniste Române și ai tuturor societăților culturale și politice din Timișoara”.

La adunarea antirevizionistă dela Timișoara vor participa toate satele din jud. Timiș-Torontal și toată românimea din capitala Bănatului. Va fi un răspuns impozant, pe care Bănatul îi trimite provocatorilor de peste Tisa.

Procesul fraudelor dela poliția Arad

Sentința

(Urmare din pag. I-a).

În continuare, d-sa spune: „Admițând greșeala de calcul de 20 mii lei, reese de undeva că banii aceștia au fost delapidati? Nu. Ei se găsesc trecuți pe numele diferiților debitori. Este, deci, o neglijență administrativă”.

D. dr. Gherman arată apoi că anchetatorul Moldovan — care a constatat lipsuri de bani în casă — a refuzat să recunoască actele justificative produse de Orgovici, pentru suma de 233 mii lei, plătiți în interesul chesturii.

— Și apoi, spune d-sa — dacă Orgovici era un defraudator ordinar, s'ar fi prezentat el singur parchetului?

D. dr. Gherman cere achitarea clientului său.

Avocatul dr. Banciu, apărătorul lui Carol Goron, arată cum în timpul celor opt luni, cât a fost chestiunea instruită la cabinetul I, nu s'a amintit nimic de vr'un complice, apoi deodată parchetul, printr'un rechizitoriu introductiv, îl pune pe Carol Goron sub acuză, fără însă a-i dovedi vinovăția.

În cece privește suma de 60 mii lei, ridicată de Goron, aceasta a fost luată sub formă de împrumut, iar parte din ea i-a fost restituită lui Orgovici în natură: o „clocitoare de pui”, o „mamă artificială” găini și ouă de rasă, iepuri, etc., rămânând un rest de 12 mii lei.

A fost destul ca avocatul să amintească de „clocitoare” și „mamă artificială”, cari au provocat atâta ilaritate în decursul procesului, pentru că tribunalul și publicul din sală să pufnească iar în râs.

Pentru dovedirea faptului că Goron n'a falsificat nici un borderou, dr. Banciu roagă tribunalul să ordone o expertiză grafologică.

Sentința

La ora 5 și jumătate, tribunalul se retrage în deliberare, iar la ora 7 și jumătate se pronunță sentința: **Inculpatul Orgovici se face vino-**

vat de sustracțiune de bani publici în timpul funcțiunii, conf. art. 462 al. I, și se pedepsește cu trei ani temniță grea și obligațiunea de-a restitui Statului suma de 118.885 lei, iar băncii „Prevederea suma de 23.000 lei.

Inculpatul Carol Goron a fost achitat în lipsa dovezilor de culpabilitate.

D. procuror Iancu Gutoni a declarat apel, cerând majorarea pedepsei primului inculpat și condamnarea celui de-al doilea.

Dr. D. Gherman declară apel în contra sentinței, cerând micșorarea pedepsei și punerea în libertate a clientului său, întrucât și-a ispășit o treime din pedeapsă, are domiciliu stabil și are.

Parchetul se opune, iar tribunalul respinge cererea, urmând ca dosarul să fie înaintat Curții de Apel din Timișoara, pentru judecarea apelului.

Anchetarea scandalului provocat de iredentistul Balajthy

Cititorii cunosc din relatările noastre că acum două luni de zile cu ocazia alegerii preotului bisericii reformate din Arad, a candidații și ginerele episcopului reformat din Oradea, iredentistul Balajthy, care având prea puține șanse de-a fi ales, a recurs la următorul truc: a denunțat autorităților militare pe un avocat arădan, omul de încredere al celui de al doilea candidat, Nagy Zoltan. După ce avocatul a fost arestat, Balajthy era singur de succes.

S'a întâmplat însă că trucul iredentistului dela Oradea a ajuns să fie cunoscut de credincioșii cari indignați de manierele lui Balajthy, au procedat la alegerea celui de al doilea candidat, a lui Nagy.

În cursul zilei de ieri au sosit în localitate preoții dr. Ujfalussy și Könyves, pentru a întreprinde o anchetă, în urma denunțului mai multor credincioși.